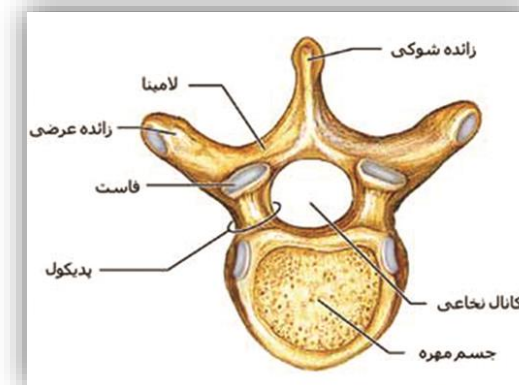

❖ شرح روش

ستون فقرات از روی هم قرار گرفتن حدود سی مهره درست می‌شود. این مهره‌ها در چهار دسته مهره‌های گردنی، سینه‌ای، کمری و خاجی قرار می‌گیرند. در بین مهره‌ها استوانه‌های کم ارتفاعی به نام دیسک قرار گرفته‌اند که مانند لاستیک و یا فنر حالت ارتجاعی داشته و ضربات شدید وارده به مهره‌ها را جذب می‌کنند. نخاع در درون ستون مهره قرار گرفته و از درون تک تک مهره‌ها عبور می‌کند که به آن کانال نخاعی نیز گفته می‌شود. لامینکتومی یک روش جراحی برای درمان تنگی کانال نخاعی و دیسک بین مهره‌ای می‌باشد. در این روش قوس پشتی مهره که «لامینا» نامیده می‌شود برداشته شده و کانال نخاعی وسیع و گشاد می‌شود.

❖ دلایل انجام

لامینکتومی در موارد زیر انجام می‌شود:

- ✓ دیسک بین مهره‌های دچار فتق یا بیرون زدگی در ناحیه کمری و با علائمی مانند: ضعف عضلات پا، کمر درد تیز و مداوم، فقدان حس در پاها و ساق و دشواری در بالا آوردن پا اگر در حالت راست و قائم باشید همراه باشد.
- ✓ دیسک بین مهره‌های دچار فتق یا بیرون زدگی در ناحیه گردن که با علائمی مانند ایجاد بی‌حسی در بازوها مشخص می‌شود.
- ✓ تنگی کانال نخاعی

❖ عوارض احتمالی

عمل جراحی لامینکتومی مانند هر جراحی دیگر می‌تواند با عوارض احتمالی همراه باشد.

مهمترین این عوارض عبارتند از:

- ✓ عوارض ناشی از بیهوشی
- ✓ لخته شدن خون در وریدهای عمقی اندام تحتانی
- ✓ عفونت محل عمل
- ✓ آسیب به عصب: آسیب به عصب می‌تواند در حین جراحی و به علت کشیده شدن یا قطع عصب و یا بعد از جراحی و به علت تورم ناحیه جراحی و یا به علت ایجاد بافت اضافه در محل و فشار آن به عصب باشد. در صورت بروز این

مشکلات اختلال حسی و حرکتی برای بیمار ایجاد شده و یا اختلالات قبل از عمل شدیدتر می‌شوند.

- ✓ بدتر شدن درد
- ✓ نشت مایع مغزی نخاعی
- ✓ آسیب به طناب نخاعی

❖ روش انجام

برای انجام عمل جراحی لامینکتومی بیمار بیهوش یا بی‌حس شده و سپس به شکم روی تخت جراحی قرار می‌گیرد. پزشک جراح با شکافی که بر روی پوست پشت کمر می‌دهد، راهی به سوی مهره باز کرده و آن را مشخص می‌کند. سپس با استفاده از ابزارهای برنده قوس پشتی مهره یا لامینا یک یا چند مهره مجاور را از دو طرف برش داده و از بدن خارج می‌کند. ممکن است کل زائده خاری مهره نیز با لامینا خارج شود. بعد از خارج کردن لامینا پزشک جراح می‌تواند برجستگی‌های استخوانی داخل کانال نخاعی را هم برداشته و سوراخ یا کانال نخاعی را هم گشادتر کند. با برداشته شدن لامینا نخاع مشخص می‌شود. با کنار زدن نخاع و ریشه‌های عصبی می‌توان دیسک بین مهره‌ای را هم از همین مسیر ایجاد شده، خارج کند.

❖ مراقبت

پس از انجام لامینکتومی مراقبت‌های زیر را جهت بهبودی سریعتر انجام دهید:

- ✓ استراحت باید در حالت درازکش باشد اما می‌توانید به پشت، پهلوها و یا حتی روی شکم هم دراز بکشید.
- ✓ برای جلوگیری از لخته شدن خون در پاها علاوه بر ورزش می‌توانید از ماساژ به خصوص بانوان و کسانی که وزن بالایی دارند، نیز استفاده کنید.
- ✓ در مدت استراحت و در همان حالت درازکش پاها را ورزش دهید. برای اینکار باید پاها را از مچ، زانو و لگن خم و راست کنید.
- ✓ به علت سست بودن ماهیچه‌های پشت پس از عمل، به منظور حفظ ستون فقرات در یک راستا، تا یک ماه از تشک سفت استفاده کنید.
- ✓ در صورتی که از پانسمان ضد آب استفاده می‌کنید از روز بعد از عمل می‌توانید استحمام کنید.
- ✓ از روز چهارم بعد از عمل می‌توانید به شکل معمول استحمام کنید شستشوی محل جراحی بلامانع است. اما پس از استحمام کاملاً محل عمل را خشک نموده و سپس پانسمان کنید. برای خشک کردن محل عمل از وسایل گرم کننده مانند سشوار استفاده نکنید.
- ✓ از نشستن طولانی مدت بپرهیزید.
- ✓ غذا خوردن و خواندن نماز باید در حالت نشسته باشد.
- ✓ از صندلی‌هایی که پشتی مستقیم دارند، استفاده کنید.
- ✓ از کفشهای تخت و سفت هنگام گردش استفاده کنید.
- ✓ از توالف فرنگی استفاده کنید.

❖ فعالیت

- در زمان ابتلا به این بیماری جهت انجام فعالیت لازم است موارد زیر را مدنظر قرار دهید:
- ✓ یک هفته در منزل استراحت کنید. (از زمان ترخیص تا زمانی که برای ویزیت شما تعیین شده باید استراحت داشته باشید).
- ✓ از خم شدن، جابجا کردن، چرخاندن یا تغییرناگهانی وضعیت بدن به مدت ۶ هفته بعد از عمل جراحی پرهیز کنید.
- ✓ به تدریج شروع به راه رفتن نمایید.
- ✓ از بلند کردن اجسام سنگین خودداری نمایید.
- ✓ از انجام کارهای خانه و بیرون تا اولین ملاقات با پزشک خودداری نمایید.
- ✓ فعالیت جنسی و زناشویی را تا اولین ملاقات با پزشک خود به تاخیر بیندازید.
- ✓ ممکن است تا چندین روز برای فعالیت‌های روزمره نیاز به کمک داشته باشید.
- ✓ ۲-۴ هفته یا تا زمان توصیه شده توسط پزشک رانندگی نکنید.
- ✓ بالا رفتن و پایین آمدن از پله‌ها بلامانع است، اما سعی کنید یک پله یک پله بالا یا پایین بروید و از نرده کمک بگیرید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ ۱۰-۱۴ روز بعد از عمل جهت برداشتن بخیه‌ها
- ✓ در صورت مشاهده قرمزی و ترشحات غیرطبیعی و درد بیش از حد

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهراد